

REACTIES OP CONCEPTRAPPORT: EMISSIE KOOKSOVENGAS BIJ TATA STEEL

Leeswijzer: De vierde en vijfde kolom geven de letterlijke tekst weer van de reactie van inzagepartijen. In de laatste kolom staat een toelichting van de Onderzoeksraad voor Veiligheid op de wijze van verwerken van de reacties van partijen.

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van uw reactie	Overgenomen	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
1	Tata Steel	1.2	In de tabel ontbreken nog vier regels met toelichting met betrekking tot de punten 2 tot en met 5 uit artikel 18, lid 1, Seveso III richtlijn van de EU (2012/18/EU).	Bij de beoordeling op een Mars melding gelden de eisen uit artikel 18, lid 1 cumulatief. Wij missen de beoordeling op punten 2 tot en met 5 zoals hierna toegelicht: "Op grond van artikel 18, lid 1, Seveso III richtlijn van de EU (2012/18/EU) moet er naast een betrokken gevaarlijke stof, ook sprake zijn van ten minste één andere soort schade (schade aan personen of goederen, milieu, materiële schade of grensoverschrijdende schade), tijdens de gasontsnapping is dergelijke schade niet ontstaan".	Nee	De Seveso III richtlijn is op dit punt, in Bijlage VI onderdeel I, op 7 maart 2017 gerectificeerd. In plaats van het woord <u>en</u> moet <u>of</u> gelezen worden. Daarmee is verduidelijkt dat sprake is van een zwaar ongeval volgens de richtlijn als voldaan wordt aan punt 1: Elke brand, explosie of emissie van gevaarlijke stoffen waarbij een hoeveelheid is betrokken van ten minste 5 % van de in kolom 3 van deel 1 of van deel 2 van bijlage I vermelde drempelwaarde.
2	Tata Steel	1.2	Reden voor kennisgeving ongeval SEVESO III richtlijn	Aanvulling: de berekening van de vrijgekomen hoeveelheid is gebaseerd op een maximale hoeveelheid, uitgaande van de slechtst mogelijke situatie, met een opening van 12% (35.810m ³). De werkelijke hoeveelheid wordt vermoed lager te liggen; op 4 tot 5%.	Nee	De in dit rapport gebruikte hoeveelheid is door Tata Steel gemeld aan de OD NZKG (toelichting conform artikel 17.2 Wet milieubeheer).
3	Tata Steel	1.3	"doordat bij het stilleggen van onderhoudswerkzaamheden"	"doordat bij het veiligstellen voor onderhoudswerkzaamheden"	Ja	feitelijke wijziging
4	Tata Steel	1.3	"buiten scope van dit onderzoek: de effecten van de emissie"	Wij verwijzen hierbij naar onze voorgaande opmerkingen met betrekking tot paragraaf 1.2. Hoewel de effecten van de emissie buiten de scope van het onderzoek vallen, zien wij de effecten van de emissie als een belangrijk onderdeel van de beoordeling van de aanwijzing van een Mars melding.	Nee	De verplichting tot het doen van dit onderzoek naar de emissie van kooksofengas volgt uit de Seveso III richtlijn. De eventuele effecten van een dergelijke emissie vormen geen criterium in de afwegingen uit de Richtlijn (zie ook volgnummer 1).
5	Tata Steel	2.1	"onderhoudswerkzaamheden...(SM31)".	"onderhoudswerkzaamheden aan de kooksofengasleidingen en afsluiters van één van de drie sintermachines van die de Sinterfabriek heeft". De werkzaamheden vonden plaats aan Sintermachine 31 (SM31)"	Ja	feitelijke wijziging
6	Tata Steel	2.1	"De dichtbij afsluiter GK301 geplaatste afblaasafsluiter GK101"	"De dichtbij afsluiter GK301 geplaatste afblaasafsluiter GK351"	Ja	feitelijke wijziging
7	Tata Steel	2.1	"betrokken stilstandmanager..... onderhoud plaatsvindt"	"Hoofdprocesregelaar voor akkoord en aansluitend de stilstandsmanager waarmee de overdracht van productie naar onderhoud plaatsvindt"	Ja	feitelijke wijziging
8	Tata Steel	2.1	"werk"	"veiligstellen"	Ja	feitelijke wijziging
9	Tata Steel	2.1	"Het formulier..... de stilstandsmanager".	"Het formulier dient te worden afgetekend door de productiemanager, in afwezigheid van de productiemanager tekent de assistent productiemanager"	Ja	feitelijke wijziging

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van uw reactie	Overgenomen	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
10	Tata Steel	2.1	"niet uitvoeren van de klus"	"Niet uitvoeren van de veiligstelwerkzaamheden, waarna de mogelijke effecten worden besproken op het niet uitvoeren van onderhoud"	Ja	feitelijke wijziging
11	Tata Steel	2.2	"afschakellijst (043D) opgesteld om de Sinterfabriek veilig te stellen".	"afschakellijst (043D) is opgesteld om een deel van de installatie van Sintermachine 31 veilig te stellen"	Ja	feitelijke wijziging
12	Tata Steel	2.2	"Het volledig sluiten .....steeds niet".	Deze overweging komt niet overeen met het in regel 25 tot en met 29 opgenomen citaat uit het wachtrapport over de gebeurtenissen. Uit het citaat blijkt dat de afsluiter GK301 wel helemaal dicht was gezet.	Nee	Het wachtrapport vermeldt dat op maandag 15 februari 2021 de klep helemaal dicht is gezet. Daaruit blijkt dat afsluiter GK301 daarvoor niet helemaal dicht was.
13	Tata Steel	2.4	"uit een brief (8 maart 2021) aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNKZG)"	Een voetnoot waar wordt verwezen naar de brief van 8 maart 2021 van Tata Steel aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ontbreekt. In voetnoot 28 wordt wel verwezen naar een brief van 3 maart 2021 van Tata Steel aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.	deels	Reeds aanwezige verwijzing in de tekst is vervangen door een voetnoot.
14	Tata Steel	3.1	"Hierbij hebben .....met gesloten..."	"Bij het tekenen van het scope change formulier is door de assistent productiemanager aan de stilstandsmanager gevraagd of de situatie terug is gebracht naar in bedrijf zijnde situatie met gesloten..."	Nee	In het rapport wordt het woord <u>aangenomen</u> gebruikt omdat op vrijdag 12 februari naar verluidt wel was nagevraagd of de installatie in de veilige stand was teruggebracht maar dat niet feitelijk was vastgesteld. Het voorval toont aan dat het volledig dicht zetten van afsluiter GK301 niet op vrijdag maar pas op maandag is gebeurd.
15	Tata Steel	3.3	"Ondanks..... bij Tata Steel".	"Risico's zijn onderkend bij de kooksofgasafsluiter GK301, veiligstelplannen (met name het spoelplan) waarin het een standaard onderdeel is om te controleren of een gedeelte leidingwerk echt ontdaan is van kooksofgas, door middel van een CO/LEL meting. Dit is een maatregel tegen het generieke risico dat een klep onbedoeld gas door laat, onder andere vanwege lekkages. Het risico op lekkende afsluiters is hiermee onderkend in de maatregelen die Tata Steel neemt".	deels	"Het voorval laat zien dat er niet genoeg aandacht was voor het niet volledig sluiten van kooksofgasafsluiter GK301 in de periode dat afblaasafsluiter GK351 open stond. Tekst is verduidelijkt."
16	Tata Steel	3.3	Hieruit volgt dat GK301 een veiligheidskritische 10 functie heeft bij onderhoud aan de SM31, aangezien de afsluiter de enige barrière vormt 11 tussen daar waar kooksofgas wel of niet aanwezig is in de installatie. De beperkte 12 aandacht van Tata Steel voor het goed functioneren van GK301 strookt niet met de 13 veiligheidskritische functie die de afsluiter heeft bij onderhoudsactiviteiten	Tata Steel had wel degelijk aandacht voor de veiligheidskritische karakter bij de afsluiting van de onderhoudsactiviteiten. Daarnaast moest naast het afsluiten van GK301 ook een volledig gestookte blindplaat worden gebruikt om de toevoerleiding volledig af te sluiten. Op die wijze werd op twee manieren zeker gesteld dat geen emissie kon plaats vinden. Zie p15 r27-30".	Nee	"Deze blindplaat is niet vermeld in procedure 034D en niet genoemd in de gesprekken. Er was voor zover de Onderzoeksraad heeft kunnen achterhalen ook geen blindplaat geplaatst. Het voorval laat zien dat er niet genoeg aandacht was voor het niet volledig sluiten van kooksofgasafsluiter GK301. Nadat de check op vrijdag 12 februari uitwees dat kooksofgasafsluiter niet volledig dicht was werd niet direct op die vrijdag maar pas op maandag 15 februari actie ondernomen. "
17	Tata Steel	3.5	"Tegelijkertijd wordt.....zwaar ongeval".	Op pagina 5 van het conceptrapport is de scope van het onderzoek beschreven. Hier wordt aangegeven dat de gevolgen van de gasemissie buiten deze scope vallen. Wij menen dan ook dat het kwalificeren van de gasemissie als een zwaar ongeval buiten de scope het onderzoek valt.	Nee	Zie ook de eerdere reactie op dit punt. De kwalificatie <u>zwaar ongeval</u> volgt uit de Seveso III richtlijn.
18	Tata Steel	3.5	"Noch uit.....geopend".	"Tijdens het onderhoud wordt door Tata Steel niet enkel gewerkt met gasafsluiter GK301, maar wordt ook een volledig gestookte blindplaat gebruikt om de toevoerleiding volledig af te sluiten. Hieruit volgt dat Tata Steel zich wel degelijk bewust is van de veiligheidskritische functie van gasafsluiter GK301. Door afsluiting op twee manieren kon zeker worden gesteld dat geen emissie kon plaatsvinden."	Deels	"Het voorval laat zien dat er niet genoeg aandacht was voor het niet volledig sluiten van kooksofgasafsluiter GK301. Tekst is verduidelijkt."

Nr.	Partij	Hst / paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie / onderbouwing van uw reactie	Overgenomen	Toelichting Onderzoeksraad voor Veiligheid
19	Tata Steel	4	"De beperkte.... onderhoudsactiviteiten.	"Tijdens het gebruiken van het veiligstelplan is aandacht van het bedrijf voor het goed functioneren van de kooksofengasafsluiter en het belang van de functie van die de afsluiter tijdens onderhoudsactiviteiten. De checks op het dichtzetten is onderdeel van het veiligstelplan en het goed functioneren van de kookgasafsluiter wordt daarin getest"	Deels	"Het voorval laat zien dat er niet genoeg aandacht was voor het niet volledig sluiten van kooksofengasafsluiter GK301. Tekst is verduidelijkt."
20	Tata Steel	4	"De emissie .... zwaar ongeval".	Op pagina 5 van het conceptrapport is de scope van het onderzoek beschreven. Hier wordt aangegeven dat de gevolgen van de gasemissie buiten deze scope vallen. Wij menen dan ook dat het kwalificeren van de gasemissie als een zwaar ongeval buiten de scope het onderzoek valt.	Nee	Zie ook de eerdere reactie op dit punt. De kwalificatie <u>zwaar ongeval</u> volgt uit de Seveso III richtlijn.
21	Tata Steel	4	"Hierdoor voldoen .....borgen".	"Hierdoor voldoen de getroffen beheersmaatregelen aan het functioneren van dergelijke veiligheidskritische (dubbele) afsluiters in de fabrieken van Tata Steel in de toekomst te borgen. Het teruglopen van de afschakellijst moet geborgd worden zodat dergelijke incidenten in de toekomst worden voorkomen".	Nee	De voorgenomen wijzigingen richten zich op het aanpassen en beter volgen van procedures en een verbeterd onderhoud van twee afsluiters (GK301 en GSA379). Uit de omschrijving van deze wijzigingen blijkt niet dat Tata Steel bedrijfsbreed de omgang met veiligheidskritische afsluiters zal evalueren en eventueel herzien.